

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Az alkohol és a csendőrségi szolgálat.

Irta: *Bescnyei László Bőld* csendőrhadnagy.

A szolgálati utasítás II. rész 9. §-a szerint «a csendőrnök szolgálateljesítés ideje alatt étkezés, italélvezet vagy multság kedvéért kocsnába vagy kávéházba belépni szigorúan tilos».

A 11. §. pedig azt mondja, «Erkölesten életmód, szesz ital túlévezete, pénzben kártyázás, adósságszinálás oly hibák, melyeknek a csendőrnél semmi szín alatt sem szabad előfordulniok».

Nem csak a szolgálati utasítás, hanem számtalan más szabály és parancs is emeli fel intő szavát és az oktatólagos parancsok annyira szomorú intő példát szolgáltatnak.

A 11. §-ban felsorolt súlyos erkölcsi hibák és ezeken kívül még más, hogy úgy mondjam, az első pohár bortól származnak.

Lássuk, mint végzi az első pohár bor észrevétlenül romboló munkáját az egyesek szervezetében, de különösen erkölcsiében s vegyünk ehhez alapul egy, a tanosztályból most kikerült, erkölcsös életű, mérsékletes próbacsendőrt.

A próbacsendőr egy alkalommal a már régebben az őrsön szolgáló bajtársai hívására, a falu kocsnájának úgynevezett külön helyiségébe megy.

Ott találják a jegyzőt, a kántort, a bírót és másokat a falu intelligenciájából csöndes poharazgatás mellett.

Kölesönös üdvözlés után megkezdődik szerény határok között az ivás.

A 'csendőrközés' — a próbacsendőr még vendégük — hozatnak egy-két liter bort s adomázás mellett vígan, kellemesen repül az idő.

Végre a társaság szabályszerű időben eloszlik s a próbacsendőr kissé mámoros fejjel szívesen beismeri, hogy az időt vig. jókedvű cimborák között, igen kellemesen töltötte.

Ez az első lépés, mert közvetlen következménye az az elbatározás, hogy adandó alkalommal ismét felkeresi a társaságot. Még akkor nem gondol tivornyázásra, részegeskedésre, csak kellemes szórakozást keres. Ez így megy ártatlannak látszó szórakozás alakjában egy darabig.

A próbacsendőr, a ki máskülönbben józan életet él, kissé még talán túlszerűn, kezd örülni a szabad vasár-

napi délutánoknak, esetleg szabad estéknek és kezd már a társalgásba is belemelegedni. Kezd nagy hangon beszélni, ő is rendel bort és hogy bebizonyítsa, hogy legény a gáton, szorgalmasan üritgeti a poharakat.

Ez a második lépés, mert már izlik a bor s hazamenve, mámoros jókedvében még dudolni is kezd; meg van elégedve önmagával, mert balga módra azt hiszi, hogy imponált. Kevés haszna van az esetleges rosszullét vagy más jelenségnek, mert a bűn már tetszik, a szenvedély fejlődő félben van.

Az ivókompanyia tagjai ahelyett, hogy visszatartanák az ivástól, még ugratják, mert mulatnak esetlenségén és sületlenségén. Ritka ember, ki az ilyen kocsnázás ellen felszólal, kötelességtudó őrspara esnök vagy komolyabb bajtárs intő szavaira hallgat és megjavul; inkább zsörtölődik, haragszik a dorgálásért és személyes szabadságának korlátozását látja benne.

Ezzel egyidejűleg alábbhagy szorgalmával. Szolgálatát hanyagnál, sietve teljesíti. Minden gondolata oda irányul, hogy mi módon szabadulhatna meg legalább egy pohár borra.

Igy lassanként mind gyakrabban érzi a mámort és utóhatásait; a szesz élvezetétől állandóan fáradt agya a tanulásra nem alkalmas. Nehezen tanul, sőt később önképzését teljesen elhanyagolja.

Csodálkozva veszi az őrsparancsnok ilyenkor észre, hogy az előbb jó felfogású próbacsendőre, bár látszólag tanul, nem halad, a legegyszerűbb dolgokat sem fogja fel, sőt a mit tudott is, lassanként elfelejti. Kedvetlenül, figyelem nélkül teljesíti szolgálatát és sok oly jelenség kerül el figyelmét, mit máskor észrevett volna. Így a preventív szolgálatot haszon nélkül teljesíti. A legegyszerűbb bűnesetek megoldhatatlan problémaként állanak előtte. Így a nyomozásokat felületesen vezetve, az őrs kiderítetlen bűneseteit szaporítja.

Az ilyen nem sarkalja a tettrágy, nem buzdítja az eredmény, mert egyidejűleg felüti fejét az elégtelenség, a sors és előljárók elleni zúgolódás.

Szolgálati hanyagságával kapcsolatosan, csaláson kezdi törni fejét: mily módon vonja ki magát szépszerével a szolgálat alól?

Receptot hall rá elegendő hasonló hanyag és lelkiismeretlen társaitól.

STOWASSER JÁNOS osztrák és királyi udvari szállító, a cs. és kir. kőműves hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a **Ludovika Akadémia** házi hangszerkészítője, az **Oeskai** és a szabadalmazotti **Rákóczi** tárogató feltalálója **Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.**

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkalmeseket. **Harmonikák** erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltenek. Arjogják minden hangszert költőn küldetik. **Magyarországi legnagyobb vonós és fúvó hangszerek gyára.**

Kezdetben meglepszik azzal, hogy apró-cseprő, gyorsan végezhető nyomozásokkal napokat tölt el, hogy az alatt őrsparancsnoka más fázasztóbb szolgálatra ne vezényelje. Kezdődik tehát a lelkiismeretlen „óragyújtás”.

Később már ez sem elég.

A batórai nagy pihenőt megtoldja; 8—10 óra hosszúságú alszik s a mulasztott időt gyorsabb menettel hozza be.

Kezdődik tehát az első adathamisítás. Ennek még az a hátránya is van, hogy a gyors menet közben nem figyel a mulasztásokra és a törvénysértéseket észrevétel nélkül mellőzi.

A hosszú pihenők alatt később bort hozatnak. Az első poharat követi a többi, míg mámoros fejjel lefeküdvé, a pihenő idejét turaludják. Ijedten ébrednek s mivel bevonuláskor nem tudnák hosszúság elmaradásuk okát adni, kihagytnak néhány tereptárgyat és az alvással eltöltött időt a le nem portyázott tereptárgyak közt arányosan szétosztva írják be őrzési lapjaikba; itt van már az első súlyos őrszolgálatbeli kötelességsértés.

A közbiztonságra azonban még előnyös, ha csak így módon a pihenő-szobában megittasodva mámoruk kiáltsa után folytatják utjukat. Hányszor fordul azonban elő (az oktatólagos parancsok példagyűjteménye szomorú tanu erre), hogy ittas állapotban szolgálatukat folytatva, végigtántorognak az utcákon, békés polgárokba belekötnek, azokat ok nélkül háborgatják. Sőt töltött fegyver és éles kard lévén nálok, azok életet és testi épségét is veszélyeztetik. Ezáltal saját magukat megvetetik és a csendőrség oly féltve őrzött jó hírnevét pellengérré állítják. Ily ittas állapotban lesz elkövetve a sok hivatalos hatalommal való visszaélés, bántalmazás, jogtalan fegyverhasználat és sok más büntetendő cselekmény.

Ha az ivás szenvedélye már ennyire kifejlődött, az már iszákosság, a mely kénytelenül tartja a bilincseiben rabját, melyből csak erős akarat menthet ki. De hol keresen az ember erős akaratot oly egyéneknél, kik már ennyire jutottak.

Az iszákossággal karöltve jár az erkölcstelenség. A helyett, hogy a fázasztó szolgálat után testének az őt megillető pihenőt adná, a nemi élvezeteket kezdi hajhászni. Kimerül és annál kevésbé tudja szolgálatát teljesíteni. Eleinte jobbfajta nőekkel kezd ki s feldulja nem egy ártatlan család békéjét.

Később a legáljasabb némberekkel adja össze magát. Megbotránkoztatja a közég tisztességét lakosságát s összeszed mindenféle nemi betegséget. Kórházlakó lesz és a szolgálatától buzamosabb időn át távol van.

Az iszákosság annyira rabul ejti, hogy már meg sem elégszik egy-két pohár borral. Következik a dözsölés, tivornyázás és ennek elmaradhatatlan kelleke a kártya. Mi sem természetesebb, hogy a szél nem elegendő ily kiadások és veszteségek fedezésére.

Kezdődnek a bajtársi kölesönök s később a fűszerestől, korcsmárostól az éjjeli őrig fünek-fának adósa s ha mind az eddig felsoroltak egyideig talán titokban is maradnak, ezt már feljelentik és jön az első megbélyegző fenytetés.

Az előjáróban az első fenytetés után már megrendült a belébelyezett bizalom. Szigorubb ellenőrzés alá kerül, mi a már ennyire jutott embernél nem hogy javító hatással volna, hanem még konokabbá, olvetemedettebbé teszi. Igyekszik tehát titokban, az ellenőrző szemeket kijátszva, tovább menni.

Nem lévén elég pénze már, hogy ivási szenvedélyét kielégíthesse, a drágább bor helyett az olcsóbb és mámorítóbb hatású pálinkához folyamodik. Nem válogat már eszközökben, hogy italhoz jusson. Mindegy már neki, akár bajtársa, akár egy más egyén útján jut az italhoz, fő, hogy ihassék. Itt már a megbízhatóság is kéteessé vált, mert hátha olyan embertől fogadott el italt, a ki ezért talán viszonzószolgálatot vár?

Egyik büntetés a másikat éri: végre jön a hadtörvényszéki vizsgálat és csufos elcsapás.

Mit kezd már most a polgári életben egy elcsapott csendőr?

Javulásról legtöbb esetben szó sincs. Iszik tovább, züllik és a börtönök lakója lesz. Mint volt csendőr ismeri a törvényeket, kitanulta a gazemberek fortélyait és most érvényesíti.

Fáj az ember lelke, ha látja, mily sok súlyos büncselekmény tettese volt csendőr. Az ilyeneket mind az ital vitte erre az útra.

Ezeknek már nem izlik a becsületes munka, meg-hasonlanak önmagukkal és embertársaikkal, gyűlölik a társadalmat, haragszanak a tőkére, másokat is izgatnak és lesz belőlük szoczialista vezér.

Szinte hallani vélem az ellenvetést, hogy egy-két pohár bor nem árt meg és a miért az ember csendőr, nem léphet be mindjárt a Good-Templer rendbe.

Igaz, hogy egy-két pohár bor nem árt meg, míg több nem lesz belőle. De bány ember ismeri és tudja betartani a határt? Az az általános kifogás, hogy: ha a füle melegsik, nem bir már magával, eléggé bizonyítja fenti állításom valóságát.

Számos orvosi értekezés olvasható az alkohol káros hatásáról az egyes szervekre. Mindannyi meggyőződik abban, hogy az alkohol bár kis mértékben is élvezve, lassan, de biztosan rombol.

Miért tegye ki magát az ember ennek is, mikor a nehéz körülmények, az elszaporodott betegségek és a kor úgy is megteszik a magukét? Minek a kohelybe önteni azt a csöppet, mitől az kiesordul?

Az életfenntartáshoz az alkohol — eltekintve egyes betegségektől, mikor a tiszta, erős bor orvosság — nem is szükséges.

Ha fáj a feje ne tévóvazzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ár K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készít Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítást.

Az az ellenvetés, hogy különösen kolerás és tifuszos időben a vízivás ártalmas, nem áll meg. Tiszta kútviz felforraltva, szükség esetén egy késbegynyi citrommal, citromlével vagy egy pár csepp eczettel keverve igen üdítő, szomjoltó italt ad és sohasem lesz betegségek okozója.

Ezzel szemben az italozástól megrendült szervezet nem tud ellentállani a betegségeknek.

Hogy a pálinka télen a hideg ellen jó, téves nézet. Ugyanis, bár pillanatnyi meleget kölcsönöz, rövid idő múlva a nagyobb hőt kifejtett test ellenálló képessége megtörik és a megfagyás veszélye áll be.

A világot sem akarom a Good-Templar rend, vagy más alkoholelleses egyetthe való belépést ajánlani.

A kiben erős akarat van, az magától is meg tudja a határt szabni.

Az egyik tanosztálynál történt, hogy egy alkoholelleses előadás után fel lett szólítva a legénység a Good-Templar rendbe való belépésre. Egyetlen egy tette le a fogadalmat, de az is — úgy látszik — csak aznap délutánra, mert még azon este, kimaradása lévén, úgy telezsitta magát vedüvel, hogy alig lehetett laza vinni.

Helyesnek és üdvösnek tartanám azonban minden esendőr részére egy fogadalom letételét.

Nem hivatalos vagy nyilvános fogadalmat értek itten, csak azt, hogy mindenki magában szilárd elhatározással fogadja meg, hogy addig, míg szolgálatban van, szeszest italt egyáltalán nem iszik. Ezt aztán tartsa is meg erős akarral.

Ha ezt mindenki megtenné, biztosan állíthatom, hogy a fenytetés száma 50%-kal csökkenne, mert elesenék az alkohol hatása alatt elkövetett összes bűncselekmény, mi az összesnek több mint 50%-át képezi.

Koldusok.

Irta: *Szekely Vladimír* m. kir. államrendőrségi fogalmazó.

A statisztika szerint Európában mintegy kélszázezer koldus van. *Akad* egy német statisztikus is — a németek sok mindenre érnek rá — a ki kiszámította, hogy ha Németországban minden koldus csak két márkát koldul össze naponta, úgy a németországi koldusok évente *helvenhúrom millió* márka erejéig sarcolják meg a közvagyon.

Nincs módunkban ezeket az adatokat hitelességükre ellenőrizni, de a horribilis számok eléggé bizonykodnak a mellett, hogy a kolduló maupulációk koránt sem olyanok, melyeket a jószívűség s humanitás szempontjai szerint lehet csupán megítélni. Vaskosan átvágnak a mi szemléletli hatáskörünkbe, is mert a mi raffinerián s trükköt csak teremthet a szélhámosság s az imitáció, azt több-kevésbé változattal a nyomor s szerencsétlenség külső képeinek álarca adt üzérkedők rég bevonták a maguk taktikáiba. Vannak természetesen fölös szerencsétlen kéregatók is, a kik élesen és megálázottan, gyátrtelmes szűgyenkezéssel nyujtják ki kezüket alimizmiért, de anottul akadnak nyavalyáikkal s

nyomorék voltokkal rongyokban kereskedők, sőt mi több: a legszebb egészségnek örvendő komédiázó csirkefogók, a kik valóságos foglalkozással s iparaggá avatják fel a koldulás mesterségét.

Nem egy van köztök, a ki, ha takarékosan bánik a jószívűségnek bőven omló filléreivel, csinos vagyonra tesz szert. Mert a gazdag koldusokról hir szárnyára bocsátott történetek *épenséggel* nem mesék. Minden nagyvárosban, de vidéken is következetesen akadtak koldusok, a kik rongyaik között őriztek, de azért nap-nap után kiállottak az utcza sarkára — éhen halok... könyörüljenek meg.

Talán inkább maniakus zsugorik ezek, mint koldusok, de ez mitsem von le a dolog érdekességéből.

Nem régen a Ferencvárosban meghalt egy sánta, félig vak ember. Óreg volt az istenadta. Egész életében koldult, úgy tengette nyomorúságosan, öröm nélkül életét.

Egy razzia alkalmával aztán behozták. Nagyon bántotta ez a mi koldusunkat.

— No ne bánjanak velem így! — motyogta — nem vagyok amolyan eszládból való. Az öcsém hivatalnok-ember. Tessék csak elhivatni, az megmondja majd, hogy szegény, de becsületes ember vagyok.

A hivatalnok szörnyen megapprehendált, hogy egy ilyen rongyos senki ember ő rá már hivatkozni.

— Igen... a bátyám! de én már rég nem ismerem a lampot, nem is akarom ismerni.

A vén koldus egy este aztán összeesett és meghalt. A szalmazsákjában tízezer koronáról szóló takarékkönyvet találtak.

A temetésen a legjobban zokogott az öcsöse.

— Különösen áldott jó ember volt — ismételtgette a szaporán — nagyon szerettem mindig.

És boldogan szorongatta zsebében a takarékkönyvet. Ha nem is mindennapi, de elég gyakori különcei az életnek a gazdag koldusok, a kik fáznak, éheznek és kuporgatnak... nevető örökösök számára.

Ákadnak azonban ennél okosabb koldusok is.

A *felenári* életet élők. A nagyvárosokban mindig van egy-két példány belőlük. Délelőtt vakok vagy bűnik, szegényeket majd agyondermesztí a hideg elyűtt rongyaikban, este pedig csinosan kiöltözködve, jó fajta bavanna mellett eszik a libaporeziót és delogy vakok, se sánták.

Mindez úgy-e bár olyan anekdotaszerűnek, operette auygha illőnek tetszik, a rendőri akták beszédjén keresztül azonban nem egyszer valósággá válik. Egyáltalán egy-egy nagy város koldushadát ne is tessék úgy elképzelni, mint a hogy az a «vak kódis»-sal bajlódó milhaszna tréfákban appellál egy kis humorra meg egy kis éss a rendőrség elleni élre. Nem olyan vakok azok a kódisok. Egymást mindenesetre nem jól látják, s nem hiába éljük a szervezkedés korát, ők maguk is amolyan félig-meddig elegendes szervezetségben élnek, melynek ugyanolyan törvényei, szabályai és nézetei vannak, mint skármí más szakmának. Párisban, az isten őrizte, hogy — koldusstríjk nem ütött ki, mivelhogy a rendőrség kissé kellemetlenül kezdte ránczba szedni őket. A mozgalom még idején meggondolta magát, de úgy is elég jellemző. A nyugati nagy városokban például valóságos *koldushörök* rendszeresednek, a mikor a kolduselőjáróság élők részvételével mellett annak rendje s módja szerint licitálás alá bocsátják a kiönböző, jó és kevésbé jó állomáshelyeket, megállapítják a tarifát a kikölcsönözendő gyermekek számára, felmerülő vitákat intéznek el és

A legjobb órák,

legszilárdabb ékmzorek, egyszerűbb a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

útdőrásnál Szegeden.
Javitások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

egyrészt általában megbeszélnek a szakmaérdekeket. A gyülekezeti határozatainak végre nem bajtása, nyílt engedelmesség ezzel szemben alig jö elő, meg is torolnák keményen.

A külvilágnak rendszerint sejtelve sines mindezekről. A közönség csak azt látja, hogy azánandó nyomorult embereket, kik a jajveszékeltés effektust keltő módszeréhez is értenek, „brutális” a be-beterel a rendőr, a rögtön tisztába van vele, hogy szegény ördögöket minek bántják.

A rendészeti hatóságok kemény s tervszerű eljárása most már valamelyes rendet teremtett a koldusvilágban, a közvetlen koldulás szűkebbre szorult, indirekte azonban annál inkább emelkedett. Az újság, gyufa, cipőfűző, cseruzakereskedés többnyire mind leple a koldulásnak.

A leggyakoribb s egytuttal legóvatosabb koldusfajta a eszemező, forgalmas utcászarokra kiáll egy-egy rongyos asszony, nyőszörgő gyerekek karján, vagy valami sápadt, sovány ember a kiről csak úgy ri az inség maszkja. Nem szól semmit, nem nyújtja ki kezét, csak áll és néz... A járókelők tekintete összeakad az övével, a szánakozás érzete egyik-másikban megmozdul és fillérek, nikkelpénznek csúsztatódnak kezébe.

— Szerencsétlen nyomorult ember! — vélekedik a legtöbb adakozó. Ez igazán szegény ember, csendes, restelkedő és bátortalan, még nem szokta meg a koldua filléreket.

Dehogy! A raffinált koldus tisztában van az ilyen hatásokkal. Hiszen akadhat az ilyen utcászarki néma kéregetők között valóban a sorstól sujtott is, de nyugodtan szabálynak vehetjük, hogy az igazi szegény soha, vagy csak sőtét este, éjjel koldul. A nappal koldulók átlag szokásos koldusok, és egy semmi koldusszervezethez tartozó asszonynak például nem volna tanácsos valahol felállni, hogy alamizsánát kapjon. Az engedélyes hamarosan elvonná attól a kedvét, tettelegesen is, de akár denuncziálással is.

A legjobb üzleteket kétségkívül a *nyomorékok* csinálják. Az emberek roppant fogékonyak a szánalomra, testi fogyatkozások láttára. Így igen gyakori típusa a koldus-szélhámosoknak a *siketnéma*. A vakság, bénaság általában a nyavalyaszínlelés nem tartozik ugyan a legnehezebb mest rségek közé, de mégis nagyobb gondot s éberséget követel. Hanem ki lehet esni a szerephöl.

Egyik templom bejárata előtt Párisban az ott üldögélő koldusok közül egyiknek zsehből egy zsebtolvaj kihúzta az erszényét s futásnak eredt. Elfogták.

A rendőrségen kiderült a tárgyalásnál, hogy a vakságot látta a mint a zsebtolvaj kilopta a pénzt, a „siketnéma” felkiáltott: fogják meg! a béna pedig utána szaladt és nyakon esiepte. Való, megtörtént bármennyire anekdotának látszik.

Az ilyen szerepből való kiscsúcsok szóval gyakran megtörtennek.

Tapasztalat szerint a siketnémaság legkönnyebb koldus-színlelés. Egy két napi gyakorlat után, igazán szakértő kell, hogy az ügyes siketnémára ráczáfoljon.

Az álksiketnémaság leleplezésére, melyet tolvajok, betörők s előszeretettel használnak, hogy ne kelljen kiletőket elárulniok, szíval beszélőniok — mert biz csak beszédek közben árulja el magát az ember — bevált módszereknek vannak.

Az álksiketnéma koldus végig koldulgatva a lakásokat

rendszerint papírt kér s arra írja, hogy siketnéma, könyörög hát egy kis alamizsánért. A valóban siketnémák, a kiket úgyszólván mind intézetekben képeznek ki, korrektil irnak, míg azok, a kiknek a siketnémaság csak ürügy, hibásan és úgy írják le a szavakat, a mint *fülükbe csengenek*. Iratunk tehát a siketnémákkal, s a svindlerek így elárulják magukat.

Egy másik mód szintén praktikus. A „siketnéma” hirtelen mögött a földre hirtelen leejtenek egy nehéz tárgyat. Az igazi siketnéma ilyenkor ijedten s csodálkozva fordul hátra, mert lábaival megérezte a pudló rezgését, a szimuláns ellenben nyugodt marad, mert szerezére gondol, s nem akarja meghallani a zajt.

Az álksiketnémaság egyszerű szerep. A többi álnyomorék már fufanggal is fűszerezi azt, sőt némelykor nagy leleményességre való komédiákat rögtönöznek. Igen gyakori a következő módszer: Kettő kell hozzá. Az egyiknek lábaiba beleszáll a gyilkos reuma, megmerevednek, mozdítani sem tudja őket. Kínosan csuszkalva mozog a járásán, majd megáll, nagyokat liheg s végtelenül szomorúan néz maga körül.

Igazán szánalmas látványt nyújt.

Egy uriasan öltözött férfi — ez a másik — erre kiválik a járókelők tömegéből s egyenesen odatart a szerencsétlen beteg, rongyos emberhez.

— Szegény ember! — mondja, de úgy, hogy a körülötte lévők is meghallják, s a nyomorék kalapjába egy pár nikkelpénzt csúsztat bele.

A példa ragadós. Mert az emberek általában jószi-vűek s nemsokára szaporán hullanak bele a foltos elnyűtt kalapba nikkel- és rézpénzek, sőt akad közöttük fényes korona is.

Ezt háromszor-négyszer más-más forgalmas helyen megismétlik, s együtt van könnyű szerével három-négy forint, melyen a koldusezég megosztozik s mehetnek, vigya ebédelni.

Nemrég az Andrássy-úton fogtuk el a detektívek két igy mesterkedő alamizsnaszélhámost. Jó darabig figyelték a kitiűő czégtársakat s ép akkor fűlelték le őket, mikor egy kupumélyedésben a reumas ember osztozkodás után karonfogva akart elcsátálni a zimborával.

Még hatásosabb koldus trükk a szivgörcsös komédia. Talán mindenki emlékszik arra, hogy minő szánalmat tudott benne kelteni egy-egy szivgörcsben rángatózó. Valamikor a rossz szellemtől megzálottnak nöztek az epileptikus embert. És tényleg olyan a látvány is mintba a betegot gonosz démon gyötörné... a száj habzik, a szemek üvegesednek, a test ide-oda veti magát.

Nincs ennél hatásosabb kép a szánakozás és könyörület ébresztésére, ha jól csinálják. Mert csinálják is. Zsebtolvajok, kiknek ezinkostársaik számára egy kis összecsdülésre van szükségük s kolduskompaniák, a kik azon megleihen a szegény vergődő beteg számára egy kis gyűjtést rendeznek, mesteri módon tudják szimulálni a szivgörcsöt. Mintha villám sujtotta volna őket, forgalmas utcán hirtelen összeesnek, s nyomban a legszörnyűbb göresökben vonaglnak, elforgatják szemüket, közel-lábbal hadonásznak. Még szájuk is habzik, a mihoz egy kicsi, a szájba tett szappan segíti őket. És egyszerre csak kiválik a tömegből egy rongyos alak, kalap a kezében:

— Szegény bátyám! Segítsenek rajta, már megint kiesett a munkájából, elkergetik e miatt a nyavalya miatt mindennűnen. Egy kis melegveszre csak egy pár fillért!

BUTOR

képzésért v. részletfizetésre legjölányosab! áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 89-59.

BUTOR

A szégyenkapu főkapuja.

As eredmény mindig jó.

Többé-kevésbé ismert trükkök azok. A jó koldus tehát másokról is gondoskodik. Nagyszerű, eredeti ideája volt például az bécsi koldusnak, a ki éjszaka idején kalap nélkül, kissé pityókás hangulatban odaállt egy-egy járókelő elé:

— Bocsánatot kérek, nagysás uram! de ez már buta dolog! Egy kicsit lumpolni mentem s ott abba a kávéházban még egy feketét ittam. Osz! mert nem volt már több pénzem, elvették a kalapomat és kidobtak. Hát most, hogy nézek ki! Mit szól majd az anyjukum hozzám?

Mindenki nevetett és tizenöt-husz krajczárt adott, hadd váltsa ki a humoros lump a kalapját. Az üzlet fényesen ment. Szerencsétlenségre az ötletes embernek rossz volt a memoriája, s egy urat báromszor is megaposztrofált, ki aztán átlátott a szítán s a sikerült embert átadta a rendőrnök.

Rövid a terünk, hogy a koldusfurfangokat sorra ismertethetjük. Ép azért csak nagy vonásokban a legáltalánosabban használt koldus-mesterkedésekre térünk még ki folytatólag.

Az ügyes koldus segítőtársa mindenekelőtt a rongyos ruha. Haját és szakállát tervszerűen elhanyagolja. Nyavalyát, sántitást, nyílt sebeket színlel. Az úgy nevezett spanyollég-tapasztal imponáló daganatokat szerezhethet.

Vakságot többnyire csak a helybeli koldusok színlelnek, a kóborlóknak ez nem alkalmas, mert vezetőre volna szükség.

A hatás fokozására, szánalomébresztésre nagyon jól beválik a gyermek is. Egy rongyokba burkolt didergő apróság a legkeményebb szívet is megindítja. Az mellesleg, ha a koldusnak nincs saját gyereke. Vánnak a nagyvárosoknak többé-kevésbé szervezett koldusvilágában valóságos *gyerekkioldósónzók*.

Vánnak olyan minden emberi érzésből elrugaskodott ezüldök, kik gyerekeiket *napszámra* kölcsönzik ki iparszerű koldusoknak. Az átlagos napi ár egy ilyen kölcsönzött gyermekért huszonöt fillér körül ingadozik, de vánnak drágább gyerekek is, ezek a nyomorék, béna gyerekek, a kikért bizony nyolczvan fillértől, egy egész koronát is elkérnek.

A koldulók kieded és nagyzebasú furfangjaikkal eléggé megnehezítik a dolgainkat, de nagy része van ebben a mi közönségünknek is. Valami restelkedés fogja el a legtöbb embert, mikor arról van szó, hogy egy alamizsnakérőt csendőr- vagy rendőrkézre adjon.

— Hátha csakugyan szerencsétlen és nyomorult?! Inkább fusson... lehet, hogy elpálinkazza az összekaldolt pénzt, de hátha mégis kenyérré kell?

Praktikus háziasszonyok szoktak is kifogni ilyen értelemben az ajtejukon kopogókon.

— Nem ettem már két napja... — hallatja a koldus *sopánkodó* hangon.

— Úgy?! Nézz, itt van egy karéj kenyér, és meleg levest is kaphat.

És megési, hogy nagyon sok kéregető, erre furcsán néz s egyzatre se szó, se beszéd, eltűnik.

A helyeket osztályozzuk is ezért maguknak a kéregetők. Jó, rossz vagy semmi alamizsna adókra. Az ajtó melletti falon egy apró jehről az azután következő kéregető már mindent tud. Egy kereszt, olyan mint a pluszjel *értékre* adja, hogy itt semmit sem kap, egy fekvő

kereszt körben, hogy néha kaphat, egy kör tisztán, hogy mindig számíthat alamizsnára. Ez a nagyvárosi koldusok titkos nyelve.

Epizódképek ezek a koldus-világ tarka-barkaságából. Néhány karakterizáló vonás, de hiányosak lennének, ha végezetül egy kis figyelmet nem szentelnénk a koldulók ama szerepének is, melyet azok a büntetésük támogatásában és néha nagyon is döntő segítségével végig játszanak. Akármilyen furcsának tessék úgy hallásra, de tény, hogy a koldusok a bűnös elemek — detektívjei. Egy-egy betörés színhelyét az alkalmatlan kéregetők kémlelik ki akárhányszor napok, sőt hetek tanulmány-munkájával, hogy végül az aktív «srenkereket» hely, idő s körülmények dolgában alaposan meginformálják. Nem egy betörést meglepő hely- s egyéni viszonyok ismeretével hajtanak végre, s szinte következetesen kiderül ilyenkor, hogy kéregetők, koldulók álalkodtak s toladoktak annakelőtte a káros lakásában vagy boltjában s így tovább. Elvégzik a koldusok a smir (lesbenállás) dolgát is, s kitünő orgazdák is. A koldus maszkját felveszik azután a besurranó tolvajok nagy része is.

Mindebből önként kitetszik, hogy a koldusok szemeltartása ismétlenül is egy a preventívával, a mikor épenséggel nem szabad bennök csak a kéregetőt, a nyomorfit látni, hanem czélszerű tovább is érdeklődni. Kétszülő büntények finom hálózataira bukkanhatunk s csirákban fojthatjuk el.

Nem szánandó, hanem közveszedelmes voltuk szerint is bírálendő el a koldusok tábora, melyben szerencsétlenség és bűn, nyomorúság és gonoszság sokszor ölelkezik együtté.

Drága képek.

A műgyűjtők és gyűjtemények gyakran fizetnek nem szakértők szemében óriási összegeket egyes képekért, különösen ha valamelyik híres régi festőművésznek addig ismeretlen, s most fölfedezett alkotása kerül vásárra.

Följegyzések mondják, hogy Rembrandt 1644-ben 100 koronát kapott egy képcéért; egy másikat, 1657-ben 1500 forintra becsültek. Kétszáz évvel utóbb, 1883-ban, Berlinben már 200,000 koronát fizettek Józsefet és Putifárt ábrázoló festményéért. A Rembrandt-imádat ma tetőfokán áll, a mi az árakban is kifejezésre jut. Négy-nyolczszázezer koronáért csak nehezen lehet ma megkapni oly képeit, melyeket rövid idő előtt nyolczvanezer koronáért szereztek. 1906-ban a Königsvarter-féle árverésen Berlinben 200,000 koronát fizettek egy önarcképcéért, egy másikért pedig Párisban a rákövetkező évben 126,000 koronát.

ÉLELMI-SZEREKET

legjutányosabban szállít !!!

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT czög
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

A «magas porta» oldalezárnya a tűzvész után.

Széchenyi Ödön basa és Tavlat bei boligymunestor a tűzvésznél.

A konstantinápolyi «magas porta» égése.

Nagy föltűnést keltett annak idején Millet Angelusának eladása. A művész a képet röviddel az 1871-iki háború előtt 6000 koronáért biába ajánlotta a Louvre-nak. Így magános kezébe került 2500 koronáért. Millet halála után egy ügyes restaurátor fölfrissítette a képet, mely e művelt után Wiksonnak, Grévy sógorának birtokába ment át 20,000 koronán. Midőn ez gyűjteményét árverés alá bocsátotta, a Louvre 50,000 koronás ajánlatot tett. Wikson készen mutatkozott bizonyos feltételek mellett, hogy a képet a múzeumnak ajánldékozza. Megegyezés történt, hogy a tulajdonos a becsületrendet kapja, de a képet, az odajándékozást megelőzően, az árverésen látszólagosan kalapács alá bocsátja, hogy ezzel a többi képnek reklámot csináljon s az árakat javítsa. Wikson az árverésen strómannal dolgozott, a kinek földadata volt a képért 150,000 koronás ajánlatot tenni, vagyis akkora ajánlatot, hogy senki se szárnyalhassa túl. A megbízottnak 150,000 koronás ajánlatát azonban egy Secrétan nevű úr vértanulni túlicsúzta s a kép 160,000 koronán ennek birtokába került. Ez 1883-ban történt. Hat évvel rá, 1889 július 2-án, a kép a Secrétan-hagyatékkal, ugyancsak Párisban, újra árverés alá került. A francziák a halála után nagyra becsült mester legkiválóbb alkotását most már minden éron biztosítani akarták a nemzetnek. Több hazafi ösztéállott, hogy a képet együttesen megvegye s aztán a Louvre-nak ajándékozza. Az állam maga 380,000 koronát bocsátott a célra rendelkezésre. A képet 553,000 koronán mégis az American Art Association vátotta magához. Az egész hagyaték árverése különben 6,049,165 koronát eredményezett. Meissonier egy katonaképe (Carrassiers de 1805) például 190,000, Courbet Kecskeölje 76,000 és Decamps Műértő majmok csoportja 70,000 koronán kelt el.

A londoni National Gallery 1883-ban Signorelli-nak Krisztus születését ábrázoló festményéért 30,000 koronát, Ghirlandajo-nak Keresztvételéért ugyanannyit s Mantegna Sámson és Delilájáért 56,000 koronát fizetett. Ugyane képtár 1884-ben tárgyalásba bocsátkozott Marlborough herczeggel Ráfael Madonna dei Ansidi-je és Van Dyck-nak I. Károly lovasarcképe dolgában. Az első 2,300,000, a másodikat 630,000 koronára becsülték. A képtár a kettőért 1,785,000 koronát ajánlott s 1,837,500-ért jutott birtokukba. Ráfael remekműve, alig egy év múlva, a múzeumban uralkodó száraz hőség folytán annyira megrongálódott, hogy alapos helyreállításra vált szükségessé, miáltal a kép értéke tetemesen csökkent.

A párisi Louvre 1905-ben Jehan Fouquetnak tulajdonított egy férfarczképet 200,000 koronát adott. Ugyane képet egy osztrák gyűjtő tizenöt évvel annak előtte, árverésen 160 koronáért vásárolta. De a francia kutatók figyelme azóta nagy mértékben fordult XV. és XVI. századi festők felé; összegyűjtésükre, áttekintésükre retrospektív kiállítás is rendeztek, úgy hogy a Louvre semmi árt se tarthatott nagyok a franczia primitív festészet vezető-mesterének művéért. Hasonló okból adnak meg az angolok minden árt festészetük fénykorának, a XVII. századnak arcképfestőit. Ezért került Gainsborough-nak egy képe 250,000, egy másik pedig 263,000 koronába. A nagy arcképfestőnek saját lányát ábrázoló festményét 1864-ben 2410 koronáért adták el, 1888-ban ez összegnek csaknem kétszereséért (4300) s 1902-ben majdnem ötvenszereséért (120,400 koronáért).

Az amerikaiak modern s kivált modern franczia fest-

ményekért is igen nagy árt fizetnek. Millet Angelusának esetét már láttuk. Jules Breton-nak egy képéért, melyet a mester eredetileg 40,000 koronáért adott el, 1895-ben 227,500 koronát fizettek, Vihert-nek pedig eredetileg ugyanannyiért eladott művéért 127,000 koronát. A Spenczer-gyűjteménynek Newyorkban 1888-ban tartott árverésén Troyen-nek 1872-ben 63,000 koronán vett s a zivatar elől menekülő nyáját ábrázoló vászna 130,000, Gérôme-nak eredetileg 75,000 koronáért vett Kigyóbüvölője pedig 130,000 koronát ért el. Jó franczia képeknek átlagos ára ma Észak-Amerikában 50—100,000 korona közt váltakozik.

Amerikában 1907-ben Belgiumból 120,000, Ausztria és Magyarországól 280,000 (külön kimutatás a két országról nincs), Hollandiából 580,000, Németországból 1.150,000, Olaszországból közel két millió, Angliából csaknem öt millió és Franciaországból 15 és fél millió áru műtárgyat importáltak. S ez összegekbe nincsenek beleszámítva a kiállításokra küldött művek.

A nagy ár azonban gyakran le is sülyedt gyorsan. Stewart newyorki milliomos képeinek árverésén például Gérôme-nak 160,000 koronáért vett egyik festménye csak 35,000 koronán talált vevőre. A gyűjtemény legesebb darabja, Meissonier-nak Napoleont a Friedland melletti csatában ábrázoló híres képe, melyet Stewart 300,000 koronáért vett, természetesen nagyobb áron, 330,000 koronán kelt el. Az árverés mégis az egész eredeti vásárlási összegnek átlag csak hetven százalékát eredményezte, a mi 800,000 korona veszteséget jelentett.

KÉPEINKHEZ.

A «Magas Porta» pusztulása.

Pár héttel ezelőtt, a hó 6-án, csaknem teljesen megsemmisült Törökország fővárosának, Konstantinápolynak egy nevezetes épülete, a melyet a törökök Bab-Aali-nak neveznek, általában azonban «Magas Porta», illetőleg «Fényes Kapu» néven tudunk róla. Nagy hírét nem építészeti kiválóságától vagy belső pompájától kapta ez az épület, mert nem is volt valami építészeti műretek s legfeljebb csak nagy terjedelme kelthetett volna feltűnést, de mielőtt megtudta az érdeklődő, hogy a birodalom hatalma, a török kormány székel ebben az épületben, már kíváncsivá lett bárki is, mert általában tudva volt, hogy az államiélet minden ága, kivéve a tengerészeti és hadügyi miniszteriumot, ebben az épületben összpontosul. Régi épület volt már a «Magas Porta» és sok viharos eseményt ért meg. 1808-ban II. Mahmud szultán híres nagyvezére: Bajrakdar pasa, a janicsárok által megüldözve, három napig tartotta fenn magát benne, végre is az épület egyik sarkában álló löpőraktár felgyújtása mellett az egész épületet a levegőbe roptatta. Ekkor újból felépítették a palotát, de 20 év múlva egy néplázadás alkalmából ismét leégett, de csakhamar újból felépítették. A mostani pusztulásáról hír szerint a felügyelő személyzet gondatlansága idézte elő. S mire a tűzoltóság megjelent, a palota nagy része már lángokban állott s csak a két oldalszárnyat és a főkaput sikerült megmenteni. Emlő megmaradt részekhez, melyek a jelen számunkban közölt képekben is láthatók, új modern palotát fog építtetni a török kormány, a «Magas Porta» tehát tovább is fog szerepelni Törökország történetében.

HIREK.

Végzetes támadás. Végh Sándor ez. őrmester és Kiss János csendőrhöl állott kerekgyházai őrsbeli járőr, február 16-án délután a pestmegyei Szabadszálláshoz tartozó Balázs-pusztáról Kocsis Péter birtokost, ki előző éjjel Kerekgyházán a tőle különválva élő neje és annak hozzátartozói ellen, az ablakon keresztül nyolcz lövést intézett, kikérdezés céljából Kerekgyházára akarta vezetni. Kocsis azonban a nála megjelent járőr ezirányu felhívásának teljesítését kéreken megtagadva, az őrmester szuronyos fegyverét megragadta és zsebéből egy nyolczlővetű forgópisztolyt előrntva, azt lelőni akarta. E válságos pillanatban az őrmester fegyverét támadója kezéül visszarántotta és azzal támadóját, még mielőtt az az őrmesterre lőhetett volna, hasla szurva, halálisan megsebesítette.

Betörők elfogása. A tolnamegyei Dees község lakosságát a tél folyamán egy betörőbanda tartotta állandóan rettegésben, a mely aránylag rövid idő alatt elkövetett négyrendbeli betörését oly agyafután hajtotta végre, hogy a nyomozást vezető deesi őrs számára nyomravezető bűnjelt egyizben sem hagyott hátra. A negyedik betörés elkövetése után Rusz Mihály őrmester, deesi őrsparancsnok egy ismételt bevezetett, 72 óráig tartó, igen kelleményes és szakszerűen vezetett nyomozás során, a betörőket Tikos János és Ságodi János deesi lakosok személyében kiderítette, azokat elfogta és az általuk lopott és jórészt Bajaszentistvánon és Baján értékesített bűnjelkekkel, valamint a betöréseknél általuk — saját állításuk szerint — védekezés céljából magukkal hordott, egy darab hullóvetű forgópisztolytal, egy buszár karabélylyal és egy haltíval együtt, a szekszárdi kir. járábírósnak átadta Rusz őrmestert és a deesi őrsnek ezen nyomozásban vele közreműködött tagjait, a hiven teljesített kötelesség tudatá és a nyugabnát visszanyert község hálaérzele jutalmazza.

Harc az orvvadászokkal. Roznik Vendel csáktornyai őrsbeli csendőr, február 11-én, délután 1/2 órakor a zalamegyei Szentrökös határában, szolgálatban hat orvvadász ellen, három eddig ismeretlen eredményű lövést intézett s az orvvadászok közül egyet elfogott. Az elmentekült orvvadászok kézrekerítése iránt a csáktornyai őrs intézkedett.

Ellenszegülések. Horváth László ez. őrmester, február 10-én a mosonmegyei Lajtakörtvélyesen Kustvits István ellenszegülővel szemben, annak súlyos, de nem életveszélyes sérülésével végződött, szuronyfegyvert használt. — Nagy Antal csendőr, február 10-én délután Nagylécskerekén, Pandurov Sándor ellenszegülő ellen kardot használt és azt könnyen megsebesítette.

Legénységi nőstülések engedélyezésének szabályozása. A folyó évi február 13-án kelt 16,415/16. számú honvédelmi miniszteri rendelettel a legénységi állományu egyének (őrmestertől lefelé) nőstülésének engedélyezési joga az állomány 20%-ának erejéig, a kerületi parancsnokságokra ruházottat.

Kérelmek. Faragó Mihály Szerbposzsezsma községben állomásozó csendőr kéri Erdélyi István, volt berzászkai őrsbeli csendőrt, ki jelenleg a II. csendőrkerület harmadik szárnyának állományában szolgál, hogy jelenlegi állomáshelyét vele tudassa. — Látzó Sándor, Maros-

Tordamegye Székelytompán született, jelenleg az V. sz. kerületnél Kiszuezuujhely községben állomásozó csendőr kéri Péterfi Sándort, ki a maros-tordamegyei Szentháromság községben született és az I. kerület állományában szolgál, hogy ezimét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

A tea alkonya. Egy Owen nevű angol vegyész, a ki nemrég Afganisztánban járt, ott a benszülöttek körében csodálatos zamatú teát i-ott, a mely máskülönbén egészen olyan ízű volt, mint a kínai teafa leveleiből készített kivonat. A mikor Owen megkérdezte, hogy hogyan készítik ezt a különö teát, «nyersanyag» gyanánt egy Afganisztánban igen elterjedt növényt, a scatharhdis-t mutatták neki, a melynek levelei csekély mennyiségben egy «katin» nevű és a koffeinhezmege a teinbe hasonló hatású alkaloidot tartalmaznak. Az arabok «katin»-nak hívják ezt a ő külön teáját és a száritott leveleket vagy rágják, vagy forró vízbe löve, teaitalt készítenek. A kat-teának állítólag igen jótékony hatása van neuralgia esetében, sok helyütt meg óvszerűl használnák a pestis és más betegség ellen. Afganisztán benszülöttei azonkívül még számos jó tulajdonságot tulajdonítanak a kat-teának és különösen hosszabb menetelések vagy fárasztó munkák előtt isszák, mivel a kat állítólag élénkíti az izomműködést és csökkenti a fáradtságérzetet. Owen a katteában a régi teának erős versenytársát látja, a mely esetleg még ki is szorítja azt.

A gyémánt átalakulása grafitá. A szénnek két kristályos módosulata van: a gyémánt és a grafit. Már Rose kísérleteiből belátszonyosodott, hogy a gyémánt magas hőmérsékleten nem állandó, hanem átalakul grafitá, a mely a szén állandó formája magas hőmérsékleten. De az, hogy ez az átalakulás minő hőfokon kezdődik, mindeddig ismeretlen volt. Erre vonatkozó kísérleteket végeztek Vogel és Tamman és azt tapasztalták, hogy már 1000 fokon is megindult az észrevehető átalakulás. 1200 fokon már 2-3 óra alatt messzeemenő átalakulást szenved a gyémánt, míg 1900 fokon már egészen rövid idő alatt grafitá alakul át.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kértatrot vissza nem ad, levélbea pedig csak igen kivételes olyenetekben válaszol, ha a válasz, kényességéül fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük eszértfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jeleutőségül szolgálhat ügyet érint. akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrehoztatásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködsémetek elajje vétséssék. Epp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

00000. Nem hiszszük, hogy átléphetne, eszértfogva többi kérdései tárgyaltanak.

1. D. csendőr Kalotaszontkirály. 1. Olvassa ol az illetékesül. 45. §-át. 2. Adhig, a míg onnan át nem lesz helyezve. Ajánljuk, olvassa ol lapunk folyó évi 3. számának vezető cikkét.

Grammofon Ujság

ezimmet most jelent meg az első magyar grammofon szakkap Akik ezimmet a hivatalba (Budapest 155 Hunzó utca 5. szám) bejelentik, fél évig ingyen ka juk ezt a pártás illusztrált érdekes ujságot.

Nyaraló. 1. Csak a fellebbezés lett elutasítva, az első ítélet ogerős. 2.—3. Zsoldja semmiféle czímen — kivéve az illeték-szabályzat 98. §. 3. pontjában foglalt eseteket — le nem foglalható.

1881. Szabad; mert 1843 óta polgári házasság van. Vagy talán nem tudta?

VII. Nem lehet.

7. Csak a megszakítás nélkül szolgálati idő jöhet számításba. 29. Igen.

4.2. Forduljon intézkedésért előljáró szárnyparancsnokságához. Ha lapot kér, ne feledje el máskor a küldendő lap számát is megírni.

1896. Hogy juthat önnek ilyen dolog az eszébe? Annnyira igazán nem vagyunk még, hogy egy csendőr altiszt, csak azért, hogy gyermekét fel tudja nevelni s neki pár koronát biztosítani, a nejét elküldje Amerikába szolgálni! Vegyen példát azokról az altisztekről, a kik nem egy, hanem 8—9 gyermeket beesületben nevelnek fel. Kérdéseire választ nem adunk.

Török 111. 1.—3. Vizsgálják le előbb a népiskolából, aztán jöhet a többi 4. Hóatkozervek tárgyában forduljon az őrs a szakasparancsnoksághoz.

22. Ürthetetlen kérdésével forduljon őrsparancsnokához, a kinek szóval tán jobban meg tudja magyarázni, mint azt írásban tette.

S. R. 1875. 1. Nem. 2. Lapozgasson egy keveset az idei zsebkönyvben. Ott közölve van a táblázat 3. Azt előre megmondani nem lehet. 4. Igen; mert csendőrségi nyugdíja újbóli alkalmazás esetén be lesz szüntetve és előbbi ideje tovább számít.

Érdekes nyomozás. Gara. Ilyen című közleménye nem közölhető.

V. L. cz. őrmester. Egy éber járőr eredménye cz. közleménye nem közölhető.

Roinán. Büneset-e vagy szerencsétlenség cz. közleménye nem közölhető. Mert a kétséges existenciájú és átkos multu tettesnek ön által jelzett „autor delictis”, „magalom functioja” előttünk nem „aktuális”. Egyik olvasónknak már megizentük egy ízben, hogy az idegen szavak használata nagyon kéüyes dolog; úgy látjuk ez az üzenetünk elkerülte az ön figyelmét.

Mátrabegy. Egy négy főből álló tynktolvaj-szövetkezet kiderítése vagy A szeges eszimasarok és a kora reggel különös című közleménye nem közölhető.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ó császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi január hó 29-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: Palatinusz János, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli járásörmesternak egy veszélyes gonosztevő kézzrekerítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes szolgálataiért a *koronás ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Ó császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi január hó 31-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Ploll Károly cz. őrsvezetőnek és Papp Dániel csendőrnek, három ember életének a vízbefúlástól saját életük veszélyeztetésével történt megmentéséért az *ezüst érdemkeresztet* legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Mészáros János és

Lázár Jenő, m. kir. II. illetve IV. számú csendőrkerület állományába tartozó, a honvédelmi miniszterium 16. osztályába beosztott századosok szárnyparancsnoki, de különösen jelen alkalmazásukban kiváló szakértelemmel, körültekintéssel, alapossgalgal és fáradhatatlan kitartással teljesített szolgálataikért.

Csusz, köszvény, reuma ideges fejtájás, hűlés, idegizaj, mindennemű esontbántalmak ellen kiifinó hatásának bizonyított szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Ezrekre menő hátsértek bizonyítják, hogy mily kitünő hatása van. Valódi csak nálam kapható. Óvatosan jónak silány utintzatoktól.

Az ár és 45 f. postaköltség beküldése után vagy utánvétel küldve

Szente Lajos gyógysz.

Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Czucz Mór őrsvezető cz. őrmester 15 évi, Uj István cz. őrsvezető 15 évi, Dudás József őrsvezető cz. őrmester 11 évi, Forró Mihály cz. őrsvezető 12 évi, Szabó Mihály IV. csendőr cz. őrsvezető 11 évi, Horváth Ignác, Bartos János cz. őrsvezetők 11 évi, Bandura József cz. őrsvezető 10 évi, Nagy Pál Máté csendőr cz. őrsvezető 11 évi csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett fáradhatatlan buzgóságuk, kötelességűségük és eredményes tevékenységükért.

Hugyez János őrsvezető cz. őrmester, egy tűzveszedelem alkalmánál az oltás, illetőleg az élet- és vagyonmentés körül kifejtett kiválóan odandó buzgósága, kötelességűsége, férfias elszántsága és eredményes tevékenységéért.

Balogh Vince csendőr, egy tűzveszedelem alkalmával egy ittas volta miatt eszméletlen embernek az égő házból, saját testi épségének veszélyeztetésével eszközölt kimentéséért.

Szűcs András őrsvezető cz. őrmester, 10 évi csendőrségi szolgálatának ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén folytonosan kifejtett kiválóan buzgó, kötelességű és eredményes tevékenységéért.

Ternai Miklós, Magyar László, Varga Ferencz, Kormáros Mihály, Hollósi Ignác járásőrmesterek, Egresi György, Fagl János, Hübel Pál, Pándy Gyula, Bereczki István, Molnár Sándor, Vincze Ferencz, Nagy Ambrus, Boross Mihály, Bohlna Péter, Fehér Márton, Sávol György, Szöcs Gábor, Nyírán Miklós cz. őrmesterek, Seres Gergely, Gurai András, Bogár József, Lendvai János, Mayer Ferencz, Papp Sándor, Deme Mihály, Csizsár Miklós, Dunka István, Merk Mihály, Énekes József, Rusznák Pál cz. őrsvezetők, Zsik Ábrahám, Ljachovics György, Gonulós János, Koszta Bazil, Cserepka János, Miltsevit Ignác, Jakó Ferencz csendőr cz. őrsvezetők, Grappa Alajos, Huszti János, Brindzei Mihály, Tóth Lajos I., Kovács János I., Rónai József, Szelik Ferencz és Koltka András csendőrök, az 1910. évben lezajlott országos képviselőválasztások folyamán úgy a megelőző szolgálatok teljesítésénél, valamint a választási napokon és helyeken a törvényes rend és csend fenntartása körül kifejtett kiválóan buzgó, odandó, kötelességű és eredményes tevékenységükért.

Polgár István, Uszkai Pál, Pálffy Mór, Szugyiczky György törzsőrmesterek, Nagy Lajos őrmester, Pálffy Imre, Török Nyegre Béla és Lengyel István cz. őrmesterek, mert az 1910. évben lezajlott országos képviselőválasztásokat megelőző mozgalom alatt a választási mozgalomra irányult rendkívüli irodai teendők és egyéb szolgálati teljesítmények körül fáradhatatlan buzgóságot, kiváló szakértelmet és lelkiismeretes pontosságot kifejtve, előjáróikat eredményesen támogatták.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kiss Imre II., Gábrriel Gyula cz. őrmesterek és Jankó Imre I. cz. őrsvezető II.-od altiszt, egy veszélyes tolvajszövetkezet kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért.

Nyilvánosan megdicséértettek:

A m. kir. IV. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Sztrezse-ujiczki László, Horváth Vince járásőrmesterek, Vandra Károly őrmester, Szabó István, Molnár Sámuel, Cselovszki János, Atzberger János, Erdei György, Csizsár Elek, Kis László, Mecséri Bertalan, Kiss János, Juresuk József, Csik Ferencz cz. őrmesterek, Simon György, Széni János, Nyika Elek, Hajas Mátyas, Doros István, Zsadon Benjámín, Jónás Mihály, Huszti András, Szigyártó Sándor, Balla Alajos, Simon József, Frink Sándor cz. őrsvezetők, Bólo Ignác, Marján Márton, Schuller Nándor, Papp Daniel, Szabó Mihály III., Kosztin Simon, Nagy Gábor, Kiss Bertalan, Szabó Károly, Orbán Balázs, Falusi György, Gazi József, László Mihály, Paládi Lajos, Péter Miklós, Szopó Károly, Borzasi János, Kovács Antal, Szancsik László, Brindza József, Máthé Ferencz, Guller János, Czudik Prokop, Kovács István, Czope Gergely, Gyurkó János csendőr cz. őrsvezetők, Juhász András, Jeges Sándor, Acs Béla, Marettyák István, Janik Károly, Nagyfeju János, Csizsarik János, Mihalkó Pál, Fekete András, Herczeg Károly, Hudedüs József, Baszaráb János, Izsák Farkas, Klubert József, Lidák Ferencz, Pintye Ferencz, Dél József, Angel Mózes, Vns-Puhen József, Kurucz István, Glück Náthán, Oláh Benjamin, Acs István, Adám József, Traisza Sándor, Ternyánszki József, Simillár Mátyas, Szokolai Sándor, Sánta Sándor, Mádi János, Erlódi József, Gyarmatlui Ambrus, Völgyi István, Turai Bertalan, Gonda István, Schulez Mihály, Csarnakovszki Mihály, Vörös Kálmán, Fűzi Géza csendőrök és Schmidt Rikárd próbacsendőr, az 1910. évben lezajlott országos képviselőválasztások alatt úgy a választásokat megelőzően, valamint a választási napokon és helyeken a törvényes rend és csend fenntartása körül kifejtett odandó buzgóságukért és kötelességűségükért.

Budai Péter, Lengyel Elek, Katona Miklós cz. őrmesterek, mert az 1910. évben lezajlott országos képviselőválasztási mozgalom tartama alatt a rájuk bízott irodai teendőket odandó buzgósággal és kitartó kötelességűséggel ellátva, előjáróikat hathatósan támogatták.

A m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Varga József cz. őrsvezető, Barkovics Lajos, Labdi Lajos csendőr cz. őrsvezető és Dalla István csendőr, egy veszélyes tolvajszövetkezet kiderítése alkalmával kifejtett eredményes tevékenységükért.

Áthelyeztetnek:

1911 márczius 1-ével:

Vincze Albert, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy oktatótisz, ezen teendők alóli felmentés mellett ugyanazon csendőrkerületben szakasparancsnoki minőségben: Kézdivásárhelyre:

G

RAMMOFONOK

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, endikván olcsó árak teljes jótállással.

DERY EDE

Csendőrök 20% áremelésben részesülnek.
grammofon, kerékpár és
varrógép nagy raktár

SZEGED.

Szép Geza, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, kézdivasárhelyi szakasparancsnok, oktatótiszti minőségben ugyanazon csendőrkerület pótszárnyához: Brassóba.

Névváltoztatás.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Hornyak János csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1911 január 4-én 135.151/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknevét »Beresényi«-re változtatta.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

21 es. és kir. udvari szállítók

Bpest, V., Deák Ferenc-u.10. (Bécsi-u. sarok.)

Vászon, asztalnemű, kész női, férfi- és gyermek-fehérneműk, ágyfehérnemű, szőnyegraktár. — Menyasszonyi kelengyek. — Úri divatárak, női divatárak, női piperecikkek; gallérok, jabots, keztyűk, shawlok stb. — Gyermekruhák. — Háziipari hímések. — Szörmeárak, tollboák. — Bőrkestyűk, Roedel, München, Hamerli Pécs. — Bördíszműárak, vas- és rézgyak.

.. Arjegyzék és minták ingyen és bérmentve. ..

51 A világhírnű eredeti The Champion és Premier

angol kerékpárokat (nem osztrák Champion) dupla harang csapágygyal és szabadfutóval. 3 évi jótállással, minden részem nélkül szigorúan az eredeti gyári árakon havi 12 és 15 koronás részletekben és kerékpáralkatrészek az egész világon létező összes kerékpárokhoz.

Magyarország és Ausztriában egyedül álló mért. nagy forgalmunk következtében és így a gyáraknál realkivül legyomott igen olcsó árúknál mélyen leszállított nagybani eredeti gyári árban szállítunk vidékre is barabá

Láng Jakab és Pia turkópia egyetemi. Budapest, József-körút 41.

Fükhözlet: Baross-tér 4. és Bodán, II. Margit-körút 6. sz. Dísz-árjegyzék 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Csodákban nem hiszek

s a nagyhangú reklámokra nem sokat adok — írja egy vidéki postamester — de az önnél kapható

Dr. Keleti gyomorerősítő porral

annyira meg vagyok elégedve, hogy azt bárkinék is ajánlom, kik a gyomortól eredő bántalmuktól gyorsan szabadulni akarnak. Ezen kipróbált és kitűnőnek bevált s számos levéllel megdicsért gyomor-por teljesen ártalmatlan diätetikus szer s így bárki is bátran használhatja. — A gyomrot erősíti, az étvágyat elősegíti, a gyomor és bél bántalmaitól eredő bajokon gyorsan segít. — Makacsabb esetekben gyorsabb és biztosabb a hatás, ha a Kristály-balzsammal együtt használjuk, mely üvegenként 40 fillér, 1 és 2 K. árban kapható. A gyomorerősítő por ára egy nagy doboznak postán bérmentve k. üldve 3 K., mely a Kristály-ba zssammal együtt küldhető,

Kapható egyedül csak:

Körmendy Sándor gyógytárában

Hódmezővásárhely, Kossuth-tér.

A fenti címre ügjeljünk!

KITÜNŐ GRAMMOFON

19

5 kétoldali lemezzel 150 K, fizethető

havi 8 koronás részletekben.

FIGYFLMEZTETÉS: Csak a jó minőségű grammfon felel meg ezöljának.

Lemezek, javítások, becsorélés jutá-nyosan, kedvező feltételek mellett.

GAERTNER GÁBOR

Budapest, IX., Bakács-tér 4.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus válaszlétkban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikonból a készlet fogytán van, ajánljuk azok megszerzését 5 korona bolti ár helyett 4 korona árban, amíg a készlet teljesen ki nem fogy.